

ԳՐԱԿԱՆ ԷԶ

ՄԱՐՈ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ. ՆՐԵՒՆ ԸՆԿԱԼՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՆԱՍՏԵԴՈՒՀԻ

Լրացակ անվանի բանաստեղծուի Սարո Մարգարյանի ծննդյան 100-ամյակը: Սակայն, ցավոք, գրական-մշակութային այդ կարեւոր իրադարձությունն իր պատշաճ արձագանքը չունեցավ, որի պատճառն ըստ երեւույթին, Նայաստանի սոցիալ-տնտեսական ու քաղաքական կյանքի լարված վիճակն էր եւ, միաժամանակ, Ամանորի տոնական օրերին մամուլի բացակայությունը:

Ա պ ա ,
միայն ընթա-
ցիկ տարվա
ապրիլին ,
Դայստա-
նի մշակույ-
թի նախա-
րարությու-
նը , գրողնե-
րի միության

Ա էր համալսարանը: Մինչեւ «Փշատեմին», պագրվել էր Երկու ժողովածու եւս՝ «Բանաս-րդություններ» եւ «Մոր ձայնը»: «Փշատե-ն» փաստորեն հեղինակի չորրորդ գիրքն էր: ...Վերցրի այդ ժողովածուն եւ հափշտակու-սանք կարդացի: Զնայած շատ բան չէի հաս-անում, բայց եւայնաբես, զգիտս ինչու, տպա-րվեց իմ մեջ եւ ինչ-որ նի ցերմություն հա-րուրեց իմ մանուկ սրտին: Նրա եցերում կար-ս մեր գյուղի, մեր հանդ ու դաշտի, մեր սար

Մարտ Մարգարյանը մեր գրականության
անդաստանում բացել է իր խոր ակոսը, ուղանել է հայրենասիրության ու խաղաղության
աշխատափության ու ազնվության, մայրության ու բարության, մարդկային պարզ ու անպաճույք փոխարաբերությունների, անաղարս
սիրո ու կարոտի առողջ հունդեր, որոնք առաջ ծլարձակում են գտնում ու քննչացնում պոետ զիայի սիրահարների սրտերը: Վկյան Սարույանը մի աշխօնվ նրա նասին ասել է. «Նայելով Սարոյին՝ ես հասկանում եմ հայ կող եղանակը. նա դասեր է ամբողջապես»: Այն, Մ.Սարգսյանի երգերը բարու դասեր են հայրենի գրականության մեջ, որոնք պետք է լավ սերմանակ տել: Եվ պատահական չէ, որ նրա բանաստեղծությունները բազմիցս թարգմանվել են ուստի և աշխարհի ժողովուրդների ավելի քանի տասը լեզուներով:

ՎԱՐՍ ՄԱԿԱՅԱ

Առաջարանի հետ համատեղ, գրադարանի մեջ դահլիճում կազմակերպեց հոբելյանական ցեղեկույթ, որին նախորդել էր գրադարանի ընդուրածակ Ծեմասրահում բանաստեղծութու տարբեր տարիների հրատարակած գրքերի եւ նրա մասին գրված տարաբնույթ Ըուրբերի ցուցադրություն։ Այս ամենի մասին նույնպես մամուլում ոչինչ չտպագրվեց։ Այդ օրերին մամուլը գրադարանի նեմ սանձազերծված պատերազմական գործողությունների լուսաբանմաբ։

Արդ, թեկութեա ուշացումնվ, ուզում են իմ սրտի խոսքն ասել մեր հայրենակից մեծանուն բանաստեղծուին մասին, որի ստեղծագործություններին ծանրացել են դեռևս Դարեթ-խաչենի դպրոցում տվյութեիս: Այդ ժամանակ նոր էր տպագրվել նրա «Փշատենի» Վերտառությանը ուսանավորների հերթական ժողովածուն, որն ստացվել էր մեր օյուղի գրադարանու: Ի դեպ, նշեմ, որ Մ.Մարգարյանի առաջին բանաստեղծությունը մանուլում երեւացել է 1938թ., երբ նա դեռ երեւանի պետհամալսարանի ուսանուողությունում աշխատում էր ուսուցչուուն:

Այդպես, Ս.Սարգսյանը հայրենի գյուղից դուստի է զալիս եւ մտնում մեծ աշխարհ, ու նրա

ԸՆՉՈՒՅՑԱՆ-ԾՈՒԱՎԵՐԻ ՊԱՆՏԱԿԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀԱՀՈՂԱԿ ԶԱՎԱԿՆԵՐԸ

Զեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում Շահումյան ավանի պատմության, հիշարժան իրադարձությունների եւ նրա նշանավորությանը պատճենաբար առնելու համար:

Անեն անգամ, երբ խոսք է բաց-
վում անվանի շահումյանցու մա-
սին, մենք կրկին մի հայացք ենք
գցում մեր ավանի անցած ուղղու-
թ և այնտեղից վերհանում հիշա-
տակության արժանի առանձին դր-
վագներ՝ կապված նրա պատմու-
թյան, նշանավոր մարդկանց եւ
իրադարձությունների հետ:

Ծահումյանը, որ վաղուց ի վեր կզշկում է Շուլավեր, Վրաստանի հինավոր բնակավայրերից է, որն ունի ավանդությունը հարուստ իր պատմությունը: Այն, գտնվելով մեր երկու դրկից հանրապետությունների՝ Վրաստանի եւ Հայաստանի համբիպակաս սահմանագլխին, դարեր շարունակ երկու եղբայր ժողովուրդների համար ունեցել է կարեւոր նշանակություն: Այն ամրակուռ մի ամրոց էր՝ հյուսիսից դեպի Հայաստան եւ հարավից դեպի Վրաստան արշավող սարկման ու տնտեսական օբյեկտներ, առեւտրի կենտրոններ, ուսումնական հաստատություններ ու մշակութային օջախներ: Ծահումյանուն միշտ էլ գործել են միքանի դպրոցներ, մասնագիտական կրթարաններ, որոնց շրջանավարտներից շատերը ստանալով բարձրագույն կրթություն, կյանքում գտնել են իրենց տեղը, դարձել լավ մասնագետներ, նշանավոր մարդիկ ու ծառայել են մեր ժողովրդին, գիտության ու մշակույթին:

օտար Նվաճողների առաջ եւ իր քաջարի զավակների արյան գնով միշտ փակ է պահել այդ դարպասը: Սահմանապահի իր այդ դերը նա պատվով է կատարել: Եղել են ժամանակներ, երբ Շուլավերը ենթարկվել է վայրագ ցեղերի ավերածություններին ու քալանին, եւ շատ անգամներ նրա բնակչությունը սրատվել ու գերեւարվել է, իսկ գյուղը՝ հիմնահատակ կործանվել: Բայց ժամանակի ընթացքում Շուլավերը կրկին վերականգնվել ու շարունակել է իր գոյապայքարը: Նրա բազմահազար բնակչությունը միշտ էլ համալուվել է Յայատանի ու Վրաստանի տարրեր գավառներից զարթած հայերով: Գյուղն իր հարմարավետ դիրքով ու բնակլիմայական նպաստավոր պայմաններով նաև տնտեսական կարեւոր դեր է ունեցել թե' Վրաստանի Շուլավերում են ծննվել, մեծացել ու իրենց մկրտությունն ստացել անցյալի մեր շատ անվաճի գործիչներ, որոնցից են, օրինակ կրթական գործի հանրահայտ կազմակերպիչ Ռոհանոս Նադիրյանցը, հրապարակախոս Գրիգոր Տեր Մելիքսեղեկյանը, բանահավաք Սարգիս Քամայանը, աշուղ Յազգիրը (Արքահամ Արքահամյան) բանաստեղծ Վահան Միրաքյանը արձակագիր Սովուս Արագին (Յարությունյան), Սովետական Միության ժողովրդական արտիստ Մովսիսյանի Մեծ թատրոնի ականավոր դիրիժոր Ալեքսանդր Մելիք-Փաշայանը, Յայատանի ժողովրդական արտիստուիդի Նարա Շլեպչյանը, պետական խոշոր գործիչ Ստեփան Զակորյանը, ակադեմիկոսներ, հոգեբույժ Ա. Մեհրաբյանը, քժիշկ Ս. Մելիք-Արտամյանը, «Երկնա»

թում իր նոլորակն ունեցող» աստ-
դագեստ Բենհամին Սարգսյանը
քիմիկոս Ս.Վարդանյանը, մաթե-
մատիկոս, պրոֆեսոր Վ.Սալաբել-
յանը եւ շատ ու շատ ուրիշներ: Ես
այս բոլորի զարդն ու պսակը կազ-
մող մեր սիրելի բանաստեղծու-
իկն Սար Մարգարյանը, որի ամու-

Նը հայտնի է ողջ հայությանը:
Տարբեր ժամանակներում, Ծա-
հումյան են այցելել աշխարհահռ-
չակ շատ մարդիկ՝ գիտնականներ
գրողներ, դերասաններ, այլք: Ասում
են, որ Շուլավերի նոր ժամանակ-
ների առաջին այցելուներից մեկը
եղել է ռուս մեծ բանաստեղծ Ա.Պուշ-
կինը, որը երգորում գնալու ճամա-
պարհին կանց է առել այստեղ ու
երկու օր հյուլընկալվել: Այստեղ
մի քանի անգամ եղել է հայ մեծ
լուսակորիծ հաւաքոր Որովան:

լուսավորիչ լուսամուտը գրեթե անը: Խա Թիֆլիսից իր դպրոցի սաներին էրևուրսիս է թերել Ծովավեր եւ, նրանց ծանոթացնելով տեղի պատմա-ճարտարապետական կոռոցներին ու բնույթյան պատկերներին, այնուհետեւ նրանց տարել է Եկատերինողորք (Ներկայիս Բոլիս քաղաք): Խ.Աքրովյանի գերմանուիկի կնոջ բարեկամները ապրելս են Եղել այստեղ: Գերմանացի դիվանագետ Ֆրեյգանը եւ կենսարան Կարլ Կոխը եւս Եղել են Ծովավերում: Մի քանի անգամ Ծովավեր է այցելել նաեւ Ղազարոս Աղյանը: Այստեղ Եղել է նաեւ մեծ լեզվաբան Նիկողայոս Մառը, որը հյուրընկալվել է տանուտեր Վախթանգ Մեհրաբյանի ընտանիքում եւ ուսումնափրել Բինձորի մեծ ու փոքր վանքերը: Մեօնտա հյուրընկալվել են նաեւ շատուրիշ օստարազգիներ, որոնք իրենց հուշերում բարձր են գնահատեր Ծովավերն ու շովակերցիներին:

Այսօր, երեւի քէտին է հայունի, որ Հովհ.Թումանյանը Շուլավերի փեսա էր, ում կինը տեղի քահանա Տեր Հովհաննես Սաճկալ-

յանի դուստրն էր: Ուստի, ոչ միայն այն Թումանյանը, այլ նրա ողջ ընտանիքը կապված է եղել Շուլավերի հետ, եւ բազմաթիվ անգամներ՝ օրերով ու շաբաթներով մնացել են այստեղ: Թումանյանի ավագանորդին՝ Մուշեղը, երկար տարիներ ապրել է Շուլավերում, այստեղ ունեցել է սեփական տուն, որն հետագայում նվիրաբերել է թիվ 1 մանկապարտեզին: Խորիրդային տարիներին, մինչեւ քռնադասվելը, նա եղել է Շուլավերի թիվ 1 դպրոցի ուսանակարջ: Շուլավերում հյուրընկապվել են նաև Վրթանեան Փափազյանը, Ալ.Շիրվանզադեն Յովի.Արեյանը, Արուս Ուկանյանը, Կահրամ Փափազյանը, Սերգ Խանզայյանը եւ շատ այլ նշանավոր մարդուկ:

Ծովակերի ու նրա նշանավոր մարդկանց մասին կարելի է այսպես երկար խոսել, թվարկել նրանցից շատերի անունները։ Մարդ Մարգարյանի մասին նույնպես կարելի է շատ գրել, միշտ գրվել է ու ելի կգրվի։ Սակայն, ես այստեղ ուղարկում եմ կանգ առնել եւ մի փոքրիկ հասուքած մեջքերել նրա խոսքից, որ հայրենի ավանի մասին գրել է մահից ընդամենը մեկ ամիս առաջ՝ 1998թ. դեկտեմբերի 5-ին «Անենաջերմ սրտով ողջունում են բոլորի, ի՞ն քանի հարազատները բոլո՞ն շուլակերոցի-շահումյանցիներ, - գրում է նա։- Մարդու համար ամենաթաճակը իր մանկության հետո կապված կիշողություններն են, եթե այդ մանկությունն անցել է լավ ու ջերմ հոլովումներով, սիրաշաղախի մթնոլորտում... Ապրած կյանքի տարիների բարձունքից մանկությունս տեսնում եմ միայն այօթեատ ու միջառատ բնության լուսարձակ տեսարաններով եւ մարդկային հարաբերությունների իմաստավորից ու խաղաղ պատկերներով։ Շատ կցանկանայի, որ իմ հայրենի գյուղը մնացած լինի նոյն հե-

թիաբային խաղաղությամբ, ծառ
ու ծաղկունքի, ազնիվ ու անշա-
հախնդիր մարդկանց հեքիաթա-
յին աշխարհում... Ամենահետաքր-
քիրն ու թանկը ինձ հանար մեր
ջերս ու արժանապատիվ ժողո-
վուրդն էր, որ շատ տաղանդավոր
զավակներ տվեց աշխարհին:

Սիրելի հայրենակիցներ, մաղթում եմ Ձեզ սեր Եւ միաբանություն, տիրոջ սրտացավությամբ Վերաբերպէլ Շուլավերին, որի առջեւ ես ինձ մեղավոր եմ զգում, որ չի ասցեցի հատուցել իհ մանկության սրբավայրին»:

Ծովակերը, իրոք, ինչպես մեր սիրելի բանաստեղծուին է ասում, բոլորին համար պետք է լինի սրբավայր, իսկ նրա ամեն մի քարն ու ծառը, ծաղիկն ու թուփի՝ սրբություն: Դրանով մենք իրականացրած կլինենք մեր բանաստեղծուին երազանքը, ում 100-ամյակը նշեց ողջ Հայաստանը:

8 Տավոք, այդ հրեթյանը չնշեցինք բանաստեղծուիու ծննդավայր Շահումյանում։ Մինչեւ տարեվերջ իեռ Երեք ամիս ունենք։ Մենք մեծ հույսեր ենք փայփայում, որ մեր Ծանավոր հայրենակցուիու ինչպես այս, այնպես էլ հաջորդող ամյակները, մեծ շուրջկ կնշվեն եւ ավաղույր կրաօնան նաեւ մեծ ճոտ, որի նախաձեռնողը կրաօնան ՎՃԳ «Վերնատուն» միությունը, Վրաստանի գրողների միության վերաբացված հայկական բաժինը, Վիրահայոց թեմի «Յայարտուն» կրթա-մշակութային կենտրոնը։ Ինչու չէ, նաեւ ավադականի կվերածվեն Շահումյանի մյուս հօշակավոր զավակներ Ալեքսանդր Մելիք-Բենիամին Մարգարյանի, Կահան Միրաբյանի, եւ մյուսների հրեթյանները։

ԱՐՏՈՒՇ ՌԴՈՂԻՄՅԱՆ
Ճահումյան ավանի թիվ 1
համբային դպրոցի տնօրին

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԼ. Փասբեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻՍԻ ԵՎ ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՄԵՐԺ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՆՈՐ ԿԱՌՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՌԵՐԻ ՀԵՏ

(Ակտագիր՝ 1-ին էջում)

- Ակնհայտ է, որ կառավարության թիվ նեկ խնդիրը կառավարման արդյունավետության բարձրացումն է: Սահմանադրական բարեփոխումներով մենք դե ֆակտո մեր երկրում սկսել ենք համակարգային փոփոխությունները: Այս տեսանկյունից ներկա կառավարությունը լրջագույն դերակատարություն է ստանձնում. այն է դառնալ այս փոփոխությունների շարժիչ ուժն ու իրականացնողը: Կառավարման կիսանախագահական համակարգի անցումն իտիրդարանական կառավարման, փոխում է ոչ միայն երկրի կառավարման մոդելը, այլև հավաքական մտածողության եւ հավաքական վերաբերմունքի փոփոխության հարց է լուծում: Զեզ վիճակված է դառնալ այս անցումային ժամանակաշրջանի առաջնորդը, եւ ես հավատում եմ, որ Հայաստանի Հանրապետության այս կառավարությունը կարող է անել այն, ինչ չի հաջողվել նախկին բոլոր կառավարություններին: Ինչպէս, այս աշխատանքում դուք միայնակ չեք

լինելու, ներդաշնակորեն գործելու են մեր երկրի բոլոր պետական օնակները: Ես դա խստանում եմ: Չեզ սատարելու են, աջակցելու, ծեզ ոգենորելու են, քայլելու նոյն ուղղությամբ, քայլ, ինչպես ասացի, շարժիչ ուժը պետք է լինի կառավարությունը, շինարարը պետք է լինի կառավարությունը:

Ենեք միասնական: Վարչապետը սոսկ ծեր դեկավարը չէ, վարչապետն այս թիմի առաջնորդն է, եւ ես վստահ եմ, որ նրա հնարավոր կշտամբանքները, հնարավոր դիտողությունները երբեք ծեր անձերին չեն վերաբերվելու: Դա արվելու է միայն ու միայն աշխատանքի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով: Մենք, իրոք, շատ բան ունենք անելու եւ այդ ժամանակարին լինելու ենք հաստատական: Մենք պետք է միայն առաջ գնանք: Տարբերակությունը իր ամենօրյա աշխատանքով ազդակ է հաղորդելու Հայաստանի գարգացմանը:

պետք է գտնել առաջ գնանք ուղիղ հարցումները: Սա' է միայն հաղթանակի բանաձեւը, եւ ես վստահ եմ, որ մեր միասնական աշխատանքը բերելու է հաջողության, - իր խստում ասաց Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

Հայաստանի վարչապետ Կարեն Կարապետյանը թիմի անունից նորիհակալություն հայտնեց նախագահին վստահության ու պարտավորեցնող խոսքերի համար եւ հավաստիացրեց, որ կառավարությունը իր ամենօրյա աշխատանքով ազդակ է հաղորդելու Հայաստանի գարգացմանը:

ԲՐՈՆԵ ԱՂԱՎԻՇ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱՎԱՀԻՆ

Հոկտեմբերի 5-ին Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանն ընդունեց Գերմանիայի Հաշնային Հանրապետության Բունդեսբադի փոխնախագահ Յոհաննես Զիմենի գլխավորած պատվիրակությանը, որի կազմում են նաև «Կարողնալ Քյոֆմերի միության» ներկայացուցչները:

Նախնդիրն:

Սերժ Սարգսյանը բարձր գնահատեց Գերմանիայի դիրքորոշումը Հայոց ցեղասպանության դատապարտման հարցում, որն արտահայտվեց երկրի բարձրագույն օրենսդիր մարմնի կողմից Տեղապահության ճանաչման ու դատապարտման բանաձեռնությունում:

Զրուցակիցներն անդրդեմ են նաև նիշագային

արդի խնդիրներին եւ խաղաղության սպառնացոյն մարտահրավերներին:

Բունդեսբադի պատգամավոր Քրիստիան Շազեն Հայաստանի նախագահին է հանձնել ՍԱԿ-ի Սարդու իրավունքների դրույթների համաձայն 2008թ. ծուլված 29 բրոնզե աղավնիներից մեկը: Աղավնիներին է այն քաղաքական տրվում է աղավնիներին, պետական գործիչներին,

ովեր պայքարում են խաղաղության եւ հաստիապես կրոնական ազատությունների համար:

Նման պարզեւի են արժանացել Յորմի Պապ Բենեդիկտու 16-րդը, Դավա Լաման, Սիխայիլ Գորբաչովը, ԳԴՀ կանցելը Անգելա Սերկելը, Բունդեսբադի Քյում/ԲՍՍ խմբակության դեկապար Ֆոն Ռուդոլֆը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒՅԹՈՒՆՆԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՃ ՄԱՐԴԵՐԻ 373 ՀԱՄԱՁԵՐՈՒՄ

ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՐԵՄ Ե ՍԱՄՎԵԼ ԲԱԼԱՍԱՆՅԱՎԸ ԴԱՇԻՆՔԸ

Հոկտեմբերի 2-ին Հայաստանի Գեղարքունիքի, Լոռու, Կոտայքի, Շիրակի, Սյունիքի եւ Վայոց ծորի մարզերի 377 համայնքներում, այդ թվում նաև Գյումրիում եւ Վանաձորում, անցկացվեցին տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ:

Նշենք, որ Շիրակի մարզի Գյումրի եւ Լոռու մարզի Վանաձոր համայնքներում ընտրություններն առաջին անգամ անցկացվեցին նոր կազմով: Քաղաքացիներն ընտրելու են ոչ թե անձերի, այլ քաղաքական ուժերի միջեւ, եւ հաղթող քաղաքական ուժը, առաջիկա 5 տարիների ընթացքում, կտանձնի համայնքի դեկապարման պա-

տասխանատվությունը: Գյումրիում, հոկտեմբերի 2-ին անցկացված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում, առավել շատ քվեներ է ստացել Սամվել Բալասանյան դաշինքը: Այս դաշինքը օգտին քվեարկել է 14 հազար 987 քաղաքացի: Սամվել Բալասանյան դաշինքին հաջորդում է «Բարգավաճ Հայաստան»

կուսակցությունը՝ 9 հազար 344, «Հայկական վելածնունդ»-ը՝ 4 հազար 578, ԳԱԼՍ-ը՝ 4 հազար 517, «Գյումրեցու ոգի»-ը՝ 2 հազար 475, «Համախմբուն»-ը՝ 2 հազար 469, ՀՅԴ-ը՝ 2 հազար 313, «Ալյանս»-ը՝ 774, «Քաղաքացիական պայմանագիր»-ը՝ 638, «Գործարար»-ը՝ 556, ՀԱԿ-ը՝ 471 քվեներով:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հրապարակած տվյալների համաձայն, ընտրելու իրավունքը է ունեցել 125 հազար 983 քաղաքացի, սակայն քվեարկությանը մասնակցել է 45 հազար 670-ը:

ԱՎԵԼԱՋԵԼ Ե ԿՅԱՆՔ ՏԵՎՈՐՈՒՅԹՈՒՆԸ

Հայաստանի աշխարհագրի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության գլուխներով. Հայաստանում ծերերի շուրջություն կազմել է Ավելաջել Բարձրագույն 20-ամյակը և առաջարկությունը ավարտվել է Վեհափառ Հայրապետի 20-ամյակին նվազագույն աշխատավայրական հարցերում:

Միջոցաւում կազմակերպվել է Վեհափառ Հայրապետի 20-ամյակին նվազագույն աշխատավայրական հարցերում:

Հայաստանի աշխատավայրական հարցերում կազմակերպվել է Վեհափառ Հայրապետի 20-ամյակին նվազագույն աշխատավայրական հարցերում:

ՎՐԱՍՏԱՆ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԵՎՏՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՆԿԵՐՆԵՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՂՅԱԿՈՒՄ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԿՐՈՒ ՄԻՋԵՎ ԱՌԵՎՏՐԱՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱԲԵԼ Է 52,5 ՏՈԿՈՍՈՎ

Հայաստանի հետ 2016 թվականի հունվար-հուլիսին ամենախոշոր առեւտրաշրջանառությունը իրականացրած երկրներ են Բուլղարիա, Հայաստան, Չինաստան, Գերմանիա, Վրաստան, Իրան եւ Բուլղարիան:

Հայաստանի առեւտրաշրջանառությունը 2016 թվականի հունվար-հուլիսին, 2015 թվականի հունվար-հուլիսին ամերությունը կազմում է 52,5 տոկոսով՝ 52,4 տոկոսով Հայաստանի հետ: 55,3 տոկոսով այն նվազել է Կորեայի Հայաստանի հունվար-հուլիսին, 43,4 տոկոսով Կիպրոսի հետին առեւտրաշրջանառությունը շեմանական բարձրացել է 41,2 տոկոսով՝ Չեխիայի հետ:

Ըստ Հայաստանի կառավարության աշընթեր պետական եկամուտների կոմի-

տան տեղում կազմել է 19,2 տոկոսով:

2016 թվականի հունվար-հուլիսին, Հա-

տեհից ստացված եւ հավաքագրված օպերատիվ տվյալների, Հայաստանի արտաքին գործությունը կազմում է 467,5 մլրդ դրամի (969 մլն ԱՄՆ դրամ), որից 658,8 մլն ԱՄՆ դրամը (1 մլրդ դրամ) է Բուլղարիա-ի հունվար-հուլիսին, մերժական մասնակիցի բաշխությունը՝ 689,8 մլրդ դրամի (1 մլրդ դրամ) է Հայաստանի հունվար-հուլիսին, առաջարկած աշխատավայրական հարցերում է 815,8 մլրդ դրամի (1 մլրդ դրամ) է Վրաստանի հունվար-հուլիսին, առաջարկած աշխատավայրական հարցերում է 815,8 մլրդ դրամի (1 մլրդ դրամ) է Հայաստանի հունվար-հուլիսին, առաջարկած աշխատավայրական հարցերում է 815,8 մլրդ դրամի (1 մլրդ դրամ) է Հայաստանի հունվար-հուլիսին, առաջարկած աշխ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

10.10.2016. Աղվանիք Սուրբ Գրիգորիս կաթողիկոսի նշանամերի գոլովելու, Թաթուլ եւ Վարոս, Թումա, Անտոն, Կրիմիկ տպրի հայրերի եւ յոր խոտանարակների օր

ՀՆԿՏՄԵՐԵՐ

յի՝ Սիղվանոսի հիշատակության օր

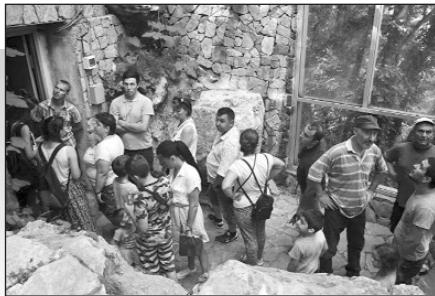
11.10.2016. Սուրբ Առաքյալներ Անամիայի, Մատաթիայի, Բարնարասի, Փիլիպպոսի, Դուկանամիշմերի հիշատակի տոն

13.10.2016. Սուրբ Դիմիփոս Արքապատու, Տիմոքես եւ Տիտոս առաքյալների հիշատակության օր

15.10.2016. Սուրբ Մատթեոս, Սարկոս, Դուկանամիշմերի հիշատակի տոն

ԶԲՈՍԱԾՌՁՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ ՎՐԱՍՏԱՆ Է ԱՅՃԵԼԵԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎԵԼԻ ՔԱՆ 130 ՀԱՅԱ
ՔՍՂԱՔԱՅԻ

2016 թվականի մեպտեմբերին Վրաստան են այցելել Հայաստանի 130 հազար 815 քաղաքացիներ՝ 4,2 տոկոսով աճ արձանագրելով մասնաբուժող տարվա նույն ամսվա համեմատությամբ:

Այդ ցուցանիշով Հայաստանը, իդուն անելով Վրաստանի ներքին գործերի նախարարության հաղորդագրությանը, երկրորդ տեղն է գրանցում՝ փոքր-ինչ զիցելով Աղբեջանին, որտեղից Վրաստան է ժամանել 130 հազար 815 քաղաքացիներ՝ (- 21,5 տոկոս), ինչու կը եղավակում է Իրանը՝ 25 հազար 926 մարդ (+ 571,9 տոկոս):

Ըստ են այցելել Թուրքիայի 108 հազար 372 քաղաքացիներ (- 21,5 տոկոս), ինչու կը եղավակում է Իրանը՝ 25 հազար 926 մարդ (+ 571,9 տոկոս):

Ըստ այցելել Թուրքիայի 108 հազար 372 քաղաքացիներ (- 21,5 տոկոս), ինչու կը եղավակում է Իրանը՝ 25 հազար 926 մարդ (+ 571,9 տոկոս):

Ըստ այցելել Թուրքիայի 108 հազար 372 քաղաքացիներ (- 21,5 տոկոս), ինչու կը եղավակում է Իրանը՝ 25 հազար 926 մարդ (+ 571,9 տոկոս):

Չորրորդ տեղում Թուրքիան է. սեպտեմբերին Վրաստանը անելով կը եղավակում է 2015 թվականի սեպտեմբերի տվյալներից:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

ԱԽԱԼԵԻԽԵՌԻ ԿԲԱՅՎԻ ԼՈՒՄԻՆԵ ՇԱՀԱՐՅԱՆԻ ՏՈՒ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ

Հայաստանի մշակույթի նախարարությունը մեջ ուրախությամբ ընդունեց Ախալելի կառավագանությունը՝ Լուսինե մեծացել է Ախալելի հետագա առաջնորդությունը:

Հայաստանի մշակույթի նախարարությունը պատրաստ է նման դեպքում անհրաժեշտ ցուցանուշների հավաքական ապահովել, աջակցել տեղափոխության եւ ցուցադրանքը կազմակերպելու հարցում:

Ախալելի հայկական երիտասարդական կրթամշակութային կենտրոնի նախագահ եղուարդ Այվազյանի կարծիքով, նույն տաճար կարելի է կազմակերպել նաև ախալելից հայկական գործիչներին՝ Վարդգես Սուրենյանցին, Զակոր Կոջոյանին, Կարպի Խաչվանքյանին նվիրված սրահներ:

Լուսինե Զարարյանը ծնվել է 1937 թվականի հունիսի 1-ին Ախալելի կառավագանությունը՝ Լուսինե մեծացել է Ախալելի հետագա առաջնորդությունը: 1952 թվականին ընտանիքի հետ տեղափոխվել է Երևան, սովորել Ռ.Մելիքյանի անվան երաժշտական ուսումնարանում եւ Երևանի պետական կոնսերվատորիայում: 1972թ. առժամացել է Քիւր ժողովրդական արտիստի կոչման: Ժողովրդական արտիստի կոչման: Ժողովրդական արտիստի կոչման: Ժողովրդական արտիստի կոչման:

ՍՊՈՐՏ

ՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՓՈՒԼԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՆՈՒՊԱՍԸԸ

Անցկացվեցին աշխարհի առաջնության եվրոպական G, D, I խմբերի հերթական հանդիպումները:

Վրաստանի հավաքականը, մրցակից դաշտում, նվազագույն 0:1 հաշվով, պարտություն կրեց Իրանիայի հավաքականից:

Իրանիայուն-Խասպանիա հանդիպումը գրանցվեց ոչ-ոքի՝ 1-1:

Խաղաղ ելք ունեցան նաև Ավստրիա-Ուկրաイン եւ Թուրքիա-Ուկրաինա հանդիպումները, որոնք ավարտվեցին 2-2 հաշվով:

Իսլանդիան 3:0 հաշվով հաղթեց Ֆինլանդիային, խորվաթները

ջախջախիչ հաղթանակ տոնեցին Կոսվովի թիմի նկատմամբ՝ 0-6: Լիխտենշտեմը 2 գնդակ ընդունեց սեփական դարպասը՝ Ալբանիայի հետ խաղում (0-2), իսրայելը հաղթեց Սակենոնիային (1-2), իսկ Սերբիայի ընտրանին 3 գնդակ ուղարկեց Մոլդովայի դարպաս:

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԸ ՊԱՐՅԱՆ ԾԱԽՄԱՏԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐ

Ավարտվել է աշխարհի շախմատի մինչեւ 14, 16 եւ 18 տարեկանների առաջնությունը:

Հայաստանի ներկայացուցչիներից հրաշալի երկոյք ունեցան մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարում համեստ եկող Հայկ Մարտիրոսյանը եւ մինչեւ 18 տարեկանների մրցաշարում հանդես եկող Մանուկ Պետրոսյանը:

Հայկ Մարտիրոսյանը առաջին յոր տուրերում տարած 7 համբանակ, իսկ մրցաշարի վերջին 4 պարտիան ավարտեց ոչ-ոքի արյունքով, որը բավարար էր աշխարհի մինչեւ 16 տարեկանների չենային հօչակվելու համար:

Մանուկ Պետրոսյանը, ով հանդես էր գալիս մինչեւ

18 տարեկանների մրցաշարում, նոյնպես 11 հնարավորից վաստակեց 9 միավոր եւ դաշտավայրի չեմպիոն:

Հայաստանը միակ երկիրն է, որ մրցաշարում ունեցավ երկու սկզբանական մենական առաջնորդություն:

ՀՈՐԻՇՈԽԱԿԱՆ. 6. Փասիանների ընտանիքի թույլում: 8. Թանգարան Սադրիդում: 10. Կոկիծ, դարդ: 11. Փոս: 13. Բազմաթիվ օրգանիզմների ֆունկցիոնալ եւ անատոմիական կառուցվածքային միավոր: 14. Բարոյական, բարեպաշտ: 16. Վարածի տեղի հետքը: 17. Գյուղ Աշտարակում: 18. Կինոարվեստի մրցանակ: 20. Վրաց կինոռեժիսոր, Վրաստանի ժողովրդական արտիստուուի ... Դողորերին: 21. Ոչխարի մորթուու պարկ: 22. Անտառի խիստ մասը: 26. Ջա ֆուտբոլիստ ... Օգդիխս: 28. Օգնություն, օժանդակություն: 31. Բնակարան, ընտանիք: 32. Կառույցի ծանրությունը իր վրա պահող մաս: 34. Հատիկաշնուղավոր բույս: 35. Գոյականի թիվ: 36. Երեխային սննդ-մեծացնողը: 38. Կեշտ, քափոն: 41. Պաշտպանվելու միջոց, գործիք: 43. Մարզկաներուն ՈՂ-ում: 45. Երկնային մարմին: 48. Սարմանի մաս: 49. Ամենաքաղցրը եւ ամենադաշտն օրգանը: 52. Գազանի բերան: 53. Ցողուններով եւ արմատներով երկարակյաց բույս: 54. Զգացմունք: 55. Կոհել, հականալ: 56. Ջայուրամայակ: 57. Խաղողի հատիկ: 58. Ուկրաինայի մայրաքաղաքը: 59. Խաւաքածքային ապար, որ օգտագործվում է բրուտագործության մեջ: 60. Միկոյանի ինքնարիու:

Կազմեց ԷԼԼՍ ԱԹԱԲԵԿՅԱՆԸ

ՀՈՐԻՇՈԽԱԿԱՆ. 1. Ավարտուն, կազմ ու ... : 2. Հրաշանի փողի ծայրին հացցվող երկաթ ծողություն: 3. Զեռքի ափով երեսին հասցվող հարված: 4. Սաշված, հնացած լարի կտոր: 5. Հնդկացիական ցեղ՝ Հյուսիսային Ամերիկայի ալգուկինների ընտանիքից: 7. Սրիկա, հանցագործ: 9. Փայտի երկար ու նեղ ծողություն: 10. Կացին կացին փակվող եղբերին: 12. Պարթե Արշակունի արքա: 15. Սոլդովական ծագմամբ երգուիկի Սոֆիա ... : 19. XIX-XX դդ. Թիֆլիսում հայ նարավաճառ, փերեզակ: 23. Եկեղեցական ավանդույթ, որ զայխ է հեթանոսական ժամանակներից: 24. Միամայ խոտաբույ: 25. Ժամանակավոր կացարան: 27. Առանձին, մյուսներից բաժան: 29. Կարելու սուր գործիք: 30. Ընտանի կենանամի: 32. Սանրվածքի ծել: 33. Կոշիկի, գուլպայի վիզը սրունքի վրա եկող մասը: 37. Ապրանքի ցուցանիշ, հատկություն: 39. Կալվածատիրոջ մոտ աշխատողը: 40. Երաժշտական գործիք: 41. Ուստան ... : 42. Քնքուշ, շնորհալի: 44. Արյունախում միջատ: 46. Ջապոտ, խրոխս: 47. ՍԱԿ-ի նախկին գլխավոր քարտուղար Բուտրուս ... : 50. Զգիտել (բրբ.): 51. Հյուսնի գործիք:

Կազմեց ԷԼԼՍ ԱԹԱԲԵԿՅԱՆԸ

ՀՈՐԻՇՈԽԱԿԱՆ. 1. Փեշակ: 4. Աղբամար: 8. Ոլխերիմ: 10. Կոմս: 12. Վիրակապ: 14. Զամի: 16. Եղիշ: 18. Ամիա: 20. Որ: 21. Լար: 23. Ծվայտ: 25. Չոռով: 27. Յագոն: 30. Ավան: 32. Ակրա: 34. Հավանա: 37. Խամ: 38. Վարսգեն: 39. Արարյու: 42. Եղու: 43. Զգոն: 44. Ալի: 49. Ամ: 50. Ել: 53. Արջ: 54. Կապ: 55. Ելք: 57. Հրաշյա: 58. Ազդարար: 60. Խորեն:

ՈՒՂԱՎԱՐԱՆԸ 2. Եղեգ: 3.